

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

XI ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ
ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»**

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 540 від 08.10.2024 р.

м. Полтава, 21 листопада 2024 р.

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 3 від 21.11.2024 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний О. В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, перший проректор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Рудик В. К.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зайцев Ю. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
- **Аранчій Д. С.**, к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 21 листопада 2024 року). Полтава : ПДАУ, 2024. 449 с.

У збірнику надруковані матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №540 від 08 жовтня 2024 року

*Морозова Поліна Ігорівна,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Тютюнник Юрій Михайлович,
к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет*

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

У сучасних умовах економічної нестабільності, що характеризуються кризами, коливаннями валютних курсів, високою інфляцією та зростанням політичних ризиків, банківська система стикається з численними викликами. Вона повинна не тільки забезпечити свою життєздатність, а й підтримувати стабільність фінансових потоків у країні, при цьому зберігаючи довіру як серед вкладників, так і серед інвесторів.

Фінансова стійкість банківських установ передбачає їхню здатність витримувати зовнішні та внутрішні шоки без загрози для свого існування та без значних втрат для вкладників і кредиторів. Це вимагає наявності достатнього капіталу, диверсифікації активів, правильної управлінської стратегії, а також системи ризик-менеджменту, здатної вчасно виявляти і мінімізувати потенційні загрози.

Одним із найбільших викликів для банків є той, коли під час економічних криз знижується платоспроможність клієнтів, що веде до збільшення рівня неповернутих кредитів. Високий рівень простроченої заборгованості може створити значне навантаження на ліквідність банків і навіть призвести до дефіциту грошових ресурсів. Окрім того, зміни у валютному курсі можуть негативно вплинути на банки, які мають великі обсяги валютних зобов'язань або активів, що може спричинити збитки від переоцінки [1,2]. Інфляція є ще одним важливим чинником, який може підривати фінансову стійкість банків. Зростання інфляції може призвести до зниження реальної вартості активів, а також до підвищення ставок за кредитами, що зменшує попит на позики та може знизити економічну активність. У таких умовах банки змушені працювати в економічному середовищі високого кредитного ризику і нестабільності фінансових потоків, що ставить під сумнів їхню здатність генерувати прибуток і дотримуватися фінансових нормативів [3].

Для збереження фінансової стійкості банки повинні активно впроваджувати стратегічні заходи, орієнтуючись на різноманітні методи управління ризиками. Важливою складовою є диверсифікація активів і пасивів банку, що дозволяє зменшити залежність від конкретних сегментів ринку та знизити ризики втрат. Додатковим чинником є розвиток інноваційних фінансових продуктів, які можуть забезпечити додаткові джерела доходів. Це стає важливою частиною стратегії банків для збереження стійкості в умовах економічної нестабільності [4].

Також, важливу роль у забезпеченні фінансової стійкості відіграє

регулювання з боку центральних банків та фінансових установ. Встановлення обов'язкових резервів, вимог до капіталу та здійснення моніторингу ліквідності допомагають контролювати загрози, що можуть виникати внаслідок макроекономічних шоків. Водночас, банки повинні підтримувати високий рівень інформаційної прозорості та звітності, щоб підвищити рівень довіри з боку клієнтів і партнерів.

Незважаючи на всі труднощі сьогодення, важливо відзначити, що саме в умовах економічної нестабільності можуть виникати нові можливості для інноваційного розвитку банківської сфери. Наприклад, підвищення попиту на фінансові послуги в інтернеті та через мобільні додатки, розвиток безконтактних платежів, а також використання нових технологій для аналізу ризиків – все це дає банкам можливість адаптуватися до змінних умов і зберігати свою конкурентоспроможність. Водночас, ці зміни вимагають постійного вдосконалення внутрішніх процесів, швидкого реагування на динаміку зовнішнього середовища та постійного контролю за фінансовими результатами.

Таким чином, фінансова стійкість банківських установ в умовах економічної нестабільності є важливим фактором, що забезпечує не тільки їхнє виживання, але й стабільність національної економіки в цілому. Це вимагає комплексного підходу до управління фінансовими ресурсами, ефективного ризик-менеджменту, прозорості в діяльності та високої адаптивності до змінюваних умов ринку. Саме в умовах економічної нестабільності банки повинні проявляти свою спроможність швидко адаптуватися до нових викликів і забезпечувати надійність і безпеку для своїх клієнтів та партнерів.

Список використаних джерел:

1. Вовченко О. С., Єгоричева С. Б. Фінансова стабільність банків в умовах динамічного макроекономічного середовища : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2021. 233 с.
2. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. *Ефективна економіка*. 2021. № 3. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf (дата звернення: 06.11.2024).
3. Тітов Д. В., Шедловський О. В. Фінансова безпека комерційних банків України в умовах нестабільності ринкового середовища. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-123> (дата звернення: 06.11.2024).
4. Чхеайло А., Кухар Д. Фінансова стійкість та стабільність банку в сучасних умовах воєнного стану. *Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку*. 2022. DOI: <https://doi.org/10.26565/2786-4995-2022-3-01> (дата звернення: 06.11.2024).

<i>Кубецька О. М.</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ	189
<i>Кубецька О. М.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	191
<i>Ладатко М. М.</i> ФРАНЧАЙЗИНГ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	193
<i>Ладатко М. М., Томілін О. О.</i> ПРИНЦИПИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	196
<i>Ладатко М. М.</i> ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	199
<i>Ландар Д. Ю., Тютюнник С. В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	202
<i>Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В.</i> РОЛЬ БУХГАЛТЕРА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	205
<i>Лінчук Є. І., Ткаченко І. П.</i> РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	209
<i>Лісняк Г. Г.</i> СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ФАКТОРАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	211
<i>Луценко К. Г., Ткаченко І. П.</i> ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ	213
<i>Луценко О. А.</i> ФІНАНСОВІ РИЗИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ШЛЯХИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ	215
<i>Мазур Н. О.</i> ОЦІНКА СУСПІЛЬСТВОМ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОТРЕБ ВПО У КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	217
<i>Малиш В. О., Бражчик Л. В.</i> ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТИ НА ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ	220
<i>Малиш В. О.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	223
<i>Малиш В. О., Тютюнник Ю. М.</i> АНАЛІЗ СТРУКТУРИ АКТИВІВ БАНКУ (НА ПРИКЛАДІ АТ «ПУМБ»)	225
<i>Малишкін О. І.</i> ПРИБУТОК ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОГО ДОХОДУ: КОРЕКТНІСТЬ РОЗРАХУНКУ	228
<i>Мартинова Т. П.</i> ФІНАНСОВИЙ МОНИТОРИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ	230
<i>Микитіна А. О., Котковський В. С.</i> ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА 2021-2027 РОКИ	233
<i>Михайлик Е. М., Ткаченко І. П.</i> ЗАЛУЧЕННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ТА КРЕДИТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	235
<i>Морозова П. І., Тютюнник Ю. М.</i> ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	237